

T.C.
TÜRK STANDARDLARI ENSTİTÜSÜ
Muayene Gözetim Merkezi Başkanlığı

14.03.2018

Sayı : 42569461-010.06.01.00-E.106134

Konu : İç Genelgeler-GENELGE (MGMBİTHALAT-2018/4)

GENEL SEKRETER YARDIMCILIĞI (TEKNİK)E

İlgi : a) EKONOMİ BAKANLIĞI ÜRÜN GÜVENLİĞİ VE DENETİMİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
20.02.2018 tarihli ve -000-19200 sayılı yazısı

b) EKONOMİ BAKANLIĞI ÜRÜN GÜVENLİĞİ VE DENETİMİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
28.02.2018 tarihli ve -000-21990 sayılı yazısı

c) EKONOMİ BAKANLIĞI ÜRÜN GÜVENLİĞİ VE DENETİMİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
01.03.2018 tarihli ve -000-22581 sayılı yazısı

ç) EKONOMİ BAKANLIĞI ÜRÜN GÜVENLİĞİ VE DENETİMİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
01.03.2018 tarihli ve -000-42647 sayılı yazısı

d) Marmara Bölge Koordinatörlüğü 08.03.2018 tarihli ve 36985409-190.01.00.00-98565 sayılı yazısı

GENELGE (MGMB-İTHALAT-2018/4)

1 ve 9 sayılı Ürün Güvenliği ve Denetimi Tebliği kapsamında yürütülen ithalat denetim faaliyetlerine ilişkin yayımlanmış olan GENELGE (MGMB-İTHALAT-2018/1) ve GENELGE (MGMB-İTHALAT-2018/2) ile birlikte aşağıdaki değişiklik ve/veya eklemeler dikkate alınacaktır:

1. GENELGE (MGMB-İTHALAT-2018/1) "10.14 Vidalar ve Somunlar için Montaj Takımları - Yıldız Ağızlı ve Kombine Anahtarlar vb. Ürünler" maddesi aşağıdaki biçimde değiştirilmiştir:

"10.14 Vidalar ve Somunlar için Montaj Takımları - Yıldız Ağızlı ve Kombine Anahtarlar vb. Ürünler

TS 3794 standardına tâbi ürünlerin anılan standardın işaretleme maddesine ilişkin uygunluk denetimi işlemleri ithalatçının talebi halinde, özellikle işaretleme için atıf yapılmamış bile olsa TS 3794 standardının atıfta bulunduğu uluslararası standartların işaretleme maddesine göre yapılan testler itibariyle sonuçlandırılır.

Ayrıca, TS 81, TS 3793, TS 3794, TS 3796, TS3797, TS 3798, TS ISO 3315, TS ISO 2725-1, TSISO 2725-3, TS 59-2 ve TS 59-5 ISO 8764-1 standartlarına göre teste tabi tutulacak ürünlerden denetimler kapsamında 2 adet numune alınması yeterlidir."

Sayfa 1 / 5

2. GENELGE (MGMB-İTHALAT-2018/1) "10.16 Filtreler" maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

"10.16 Filtreler

Filtreler aşağıda belirtilen standartların ilgili maddeleri uyarınca denetime tabi tutulur.

Denetimler kapsamında söz konusu ürünlerden 2 adet numune alınması yeterlidir.

· TS 932 Hava Filtreleri standardı için;

o 1.2.2.1. *Maddenin Birinci paragrafı (İmalatçının ürünle ilgili beyanı yeterlidir)*

o 1.2.2.2. *Maddesi (Yüzeyler: Filtre elemanı üzerinde çatlak, yırtık, yarılma, ayrılma vb. kusurlar bulunmamalı, ayrıca filtre kâğıdının normal kıvrılma istikameti dışında, kıvrılma, bükülme ve tamamında buruşma olmamalıdır)*

o 3.1. *Ambalajlama (Sadece birinci cümle) Hava filtre elemanları, karton veya oluklu mukavva vb. malzemedен yapılmış bir kutuya yerleştirilmelidir.*

o 3.2. *İşaretleme Maddesi, a ve c bentleri (Marka ve parça numarası) maddelerine göre denetim yapılır.*

· *TS 7407 Yağ Filtreleri standardı için;*

o 1.2.1.1. *Yağ Filtresi Yüzeyi*

o *Filtrelerin yüzeyi temiz, düzgün olmalı ve üzerinde çatlak, ezik, yırtık, katmer, çapak gibi kusurlar bulunmamalı, pas veya pas lekesi olmamalıdır*

o 3.2. *İşaretleme (Üretim tarihi (ay / yıl olarak veya üreticinin özel kodlama sistematiğine göre) ve marka)*

maddelerine göre denetim yapılır.

Hava filtreleri için üretici beyanları, yağ filtreleri için imal yılının sembol olarak yazılmış olması durumunda sembol açılımını açıklayan belgeler başvuru sırasında sisteme eklenmek üzere firmalardan talep edilecektir.

Yağ filtreleri için işaretleme bilgilerinin barkodlama yöntemiyle de yapılması mümkün bulunmaktadır.

Yağ filtreleri için üretim tarihinin sadece yıl bilgisini içermesi, hava ve yağ filtrelerine ait işaretleme bilgilerinin ürün üzerinde ve/veya ambalajı üzerinde bulunması yeterlidir.

Filtrelerden inceleme ve deneyleri yapılmak üzere alınacak numuneler;

-İstanbul Anadolu Yakası İthalat Müdürlüğüne yapılan başvurularda Makine Laboratuvarı Gebze Müdürlüğüne,

-İstanbul Avrupa Yakası İthalat Müdürlüğü ile Ankara İthalat Koordinasyon Müdürlüğüne yapılan başvurularda Enerji Teknolojileri Laboratuvarı Ostim Teknik Şefliğine,

-Diğer ithalat birimlerine yapılan başvurularda ise Ege Bölge Laboratuvarları Müdürlüğüne

gönderilecektir."

3. GENELGE (MGMB-İTHALAT-2018/1) "10.17 Jantlar" maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

"10.17 Jantlar

Sayfa 2 / 5

Jantların korozyona dayanıklılığa ilişkin testlerinin çok uzun sürdüğü dikkate alındığında, jantlar ilgili standardın 4.2.13 maddesinin ilk cümlesi uyarınca 96 saat süresince korozyon yönünden teste tabi tutulur.

TS 8987/Eylül 2013 kapsamında fiili denetimi yapılacak jantlarda numune alımında sınıf, tip, tür ayrımı yapılırken üretici, marka ve menşei bilgilerinin aynı olması kaydı ile jantların sadece anma çapları dikkate alınacaktır.

Jantlardan inceleme ve deneyleri yapılmak üzere alınacak numuneler;

-İstanbul Anadolu ve Avrupa Yakası İthalat Müdürlüklerine yapılan başvurularda Makine Laboratuvarı Gebze Müdürlüğüne,

-Diğer ithalat birimlerine yapılan başvurularda ise Ege Bölge Laboratuvarları Müdürlüğüne gönderilecektir."

4. GENELGE (MGMB-İTHALAT-2018/2) "12 YÖNETMELİKLERE/ÜRÜNLERE İLİŞKİN MÜNFERİT ESASLAR" maddesi on üçüncü fıkrası, dizel motorlara ilişkin motor fazı uygulama tarihlerinin değişmesi ve denetimde yeknesaklık sağlanması adına aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

"13. 2018/9 sayılı ÜGD Tebliği kapsamına alınan 8427.20.11.00.00, 8427.20.19.00.00, 8427.20.90.00.00 GTİP'li forkliftler bahse konu Tebliğe istinaden Makine Emniyeti Yönetmeliğine göre denetleneceklerdir. Bununla birlikte, bahse konu GTİP'lerde yer alan ürünlerin motorlarına ilişkin GENELGE (MGMB-İTHALAT-2018/4) ekinde yer alan "**Dizel Forkliftin Motoruna İlişkin İthalat Denetim Rehberi**" içerisinde belirtilen inceleme esaslarına göre denetim sağlanması adına fiziki muayene işlemleri yapılmasının ve gerekli belgelerin firmadan talep edilmesinin ardından; dizel motorlara ilişkin inceleme yapılmak üzere başvuru BelgeNET üzerinden İthalat İnceleme Komisyonuna aktarılacaktır. Dizel forklift motorlarının denetiminin olumsuz olması halinde, başvuru konusu ürünler Makine Emniyeti Yönetmeliğine göre uygun olsa dahi denetimin Red: Denetleme Sonucu ile sonuçlandırılması gerekmektedir."

5. Lamba, elektrik motorları, klima ve soğutucuların ithalat denetimleri kapsamında enerji verimliliği yönünden de test edilmeleri çalışmaları kapsamında:

· Lambalarda 15.03.2018 tarihinde enerji verimliliği testlerine başlanacak ve ilk etapta sadece ürün üzerindeki lümen değeriyle test raporlarındaki değerlerin uyuşmaması veya enerji verimliliğine ilişkin uygun test raporunun sunulmaması gibi tereddüt oluşturan durumlarda testler yapılacaktır. Enerji verimliliği testleri için ürün kalemi başına (asıl ve şahit ayrı ayrı olmak üzere) 1 (bir) adet numune alınması yeterli olacaktır.

· Elektrik motorlarında motor üzerinde ve beraberinde bulunması gereken bilgilerin doğrulanabilmesi amacıyla test raporu talep edildiğinde, sunulan raporların uygun bulunmaması veya rapor sunulmaması durumlarında söz konusu ürünler enerji verimliliği yönünden test edilecek olup; uygulama 02.04.2018 tarihinde başlayacaktır. Benzer durum klima ve soğutucularda da geçerli olup; bu ürünler için ise enerji verimliliğinden testlerin yapılmasına ilişkin uygulama başlangıç tarihi 02.05.2018'dir.

Sayfa 3 / 5

· Uygulama kapsamındaki GTİP'leri ve uygulama tarihlerini gösteren tablo ekte yer almaktadır. İthalatçının talebi hâlinde, testler yukarıda açıklanan şekliyle belirtilen tarihlerden önce de yapılabilecektir.

· Ürünlerin yukarıda açıklanan şekilde testlere yönlendirilmesi kararı, enerji verimliliği mevzuatı çerçevesinde İthalat İnceleme Komisyonu değerlendirmesi sonucunda verilebilecektir.

· Uygulamaya ilişkin test kriterleri, numune adedi, laboratuvar bilgileri vb. ayrıntılar, QDMS üzerinde yayımlanan 15.02.01.LS.04 sayılı "İthalat Uygunluk Değerlendirme Kısmi Deneyler Listesi" başlıklı hizmete özel listede belirtilecek ve güncelliği QDMS üzerinden takip edilecektir.

Genelge'nin tüm personele duyurulması ve bu çerçevede gerekli önlemlerin alınması, Genelge'nin ilgililerce <https://kaysis.gov.tr/> ile Enstitümüz internet sitesi ve QDMS üzerinde yayımlanması ve mevcut durumda denetimi ithalat birimlerinde veya laboratuvarlarda devam eden TAREKS başvurularında bu Genelge'nin uygulanması mümkün olan lehteki hükümlerinin uygulanması hususlarında gereğini rica ederim.

e-imzalı
Mehmet BOZDEMİR
Genel Sekreter

Ek:

-Dizel Forkliftin Motoruna İlişkin İthalat Denetim Rehberi
-Enerji Verimliliği Testlerine İlişkin Tablo

Dağıtım :

Genel Sekreter Teknik Yardımcılığı
Genel Sekreter Yardımcılığı (Teknik)
Genel Sekreter İdari Yardımcılığı
Hukuk Müşavirliği
Ankara İthalat Koordinasyon Müdürlüğü
İstanbul Avrupa Yakası İthalat Müdürlüğü
İstanbul Anadolu Yakası İthalat Müdürlüğü
İzmir İthalat Müdürlüğü
Mersin İthalat Müdürlüğü
Tekirdağ İthalat Müdürlüğü
Adana Belgelendirme Müdürlüğü
Antalya Belgelendirme Müdürlüğü
Bursa Belgelendirme Müdürlüğü
Çorum Belgelendirme Müdürlüğü
Denizli Belgelendirme Müdürlüğü

Sayfa 4 / 5

Eskişehir Belgelendirme Müdürlüğü
Gaziantep Belgelendirme Müdürlüğü
İğdır Temsilciliği
Kayseri Belgelendirme Müdürlüğü
Konya Belgelendirme Müdürlüğü
Malatya Belgelendirme Müdürlüğü
Sakarya Belgelendirme Müdürlüğü
Samsun Belgelendirme Müdürlüğü
Trabzon Belgelendirme Müdürlüğü
Van Belgelendirme Müdürlüğü
Hatay Temsilciliği

GTİP	ÜRÜN	TEST BAŞLANGIÇ TARİHİ
8539.31.90.00.11 8539.31.90.00.19 8539.50.00.00.00	AMPUL	15 MART 2018
8501.52.30.90.00	ELEKTRİK MOTORLARI	2 NİSAN 2018
8415.10.10.00.00 8415.10.90.00.00 8415.81.00.90.00	KLİMA	2 MAYIS 2018

8418.10.20.00.00 8418.10.80.00.00 8418.21.10.00.00 8418.21.51.00.00 8418.21.91.00.00 8418.21.99.00.00 8418.29.00.00.19 8418.30.20.00.00 8418.30.80.00.00 8418.40.20.00.00 8418.40.80.00.00	SOĞUTUCU	2 MAYIS 2018
--	----------	--------------

DİZEL FORKLİFTİN MOTORUNA İLİŞKİN İTHALAT DENETİM REHBERİ

Dizel forkliftlere yönelik denetimlerde; Karayolu Dışında Kullanılan Hareketli Makinalara Takılan İçten Yanmalı Motorlardan Çıkan Gaz ve Parçacık Halindeki Kirletici Emisyonlara Karşı Alınacak Tedbirlerle İlgili Tip Onayı Yönetmeliği (97/68/AT) kapsamında forkliftin dizel motorunun aşağıda belirtilen hususlar doğrultusunda incelenmesi gerekmektedir.

- Motorda bulunması gereken bilgi ve işaret kontrolü
- AT Tip Onay Belgesi kontrolü

Buna göre söz konusu denetimler, aşağıda belirtilen bilgi ve işaretlerin kontrolü şeklinde gerçekleştirilecektir.

- 1- Motor imalatçısının ticari markası veya adı, (97/68/AT, Yönetmelik eki EK-I Madde 3.1.1)
- 2- Motor tipi, (97/68/AT, EK-I Madde 3.1.2)
- 3- Varsa Motor grubu , (97/68/AT, EK-I Madde 3.1.2)
- 4- Tek (eşi olmayan) bir motor tanıma numarası (seri numarası), (97/68/AT, EK-I Madde 3.1.2)
- 5- AT Tip Onayı numarası (Ek 2'de yer alan örneğe uygun olarak), (97/68/AT, EK-I Madde 3.1.3 ve EK-VIII)

Buna göre;

- Dizel forklifte kullanılan içten yanmalı motorun faz sınıfının, denetimin yapıldığı tarihte ülkemizde kullanımına izin verilen bir faz sınıfı olmaması,
- Motor işaretleme bilgileri kapsamında; İçten yanmalı motor imalatçısının ticari markası veya adının olmaması,
- Motor işaretleme bilgileri kapsamında; motor grubu (uygulanabilirse) tipi, tek (eşi olmayan) bir motor tanıma numarası (seri numarası gibi) olmaması,
- İçten Yanmalı motora ait AT Tip Onay Belgesi olmaması,

durumlarının tespiti halinde söz konusu denetim , "RED: Denetleme Sonucu" ile sonuçlandırılacaktır.

Sayfa 1 / 9

97/68/AT Yönetmeliği'ne Göre Motor Fazı Uygulama Tarihleri

KATEGORİ	Tip Onay Belgesi verilmesi için zorunlu başlangıç tarihi	Aşağıda belirtilen tarihlerden itibaren kategoriye uygun
----------	--	--

		ürünlerin piyasaya arzına izin verilir	
FAZ III A			
H	130-560 kW	01.01.2010	01.01.2011
I	75-130 kW	01.01.2010	01.01.2011
J	37-75 kW	01.01.2010	01.01.2011
K	19-37 kW	01.01.2010	01.01.2011
FAZ III B			
L	130-560 kW	1.1.2018*	01.01.2011
M	75-130 kW	01.10.2018*	01.01.2012
N	56-75 kW	01.10.2018*	01.01.2012
P	37-56 kW	01.10.2018*	01.10.2018
FAZ IV			
Q	130-560 kW	01.01.2018	01.01.2019
R	56-130 kW	01.10.2018	01.10.2019

Açıklamalar:

- 1) *Tabloda L, M, N kategorileri için verilen tarihler tip onayı verilmesi için son uygulama tarihleridir. L, M, N kategorisinde Faz IIIB isteğe bağlı uygulanır.
- 2) Tabloda yer alan diğer tarihler (*L,*M ve *N hariç) uygulama başlangıç tarihleridir.
- 3) Süreç içinde, imalatçı/ithalatçı esneklik planı vb. uygulamalardan yararlanabilir.

NOT:

İthalatçı tarafından içten yanmalı motor için R96 (UNECE Regülasyon No 96) Tip Onay Belgesi sunulması halinde bu belge 97/68/AT'ye eşdeğer olarak kabul edilir. Eşdeğerlik konusunda tereddüt oluşması halinde "**Alternatif Tip Onaylarının Tanınması**" listesine bakılır.

R96 UNECE Regülasyonuna göre belge sunulması durumunda; sertifika eki raporların içeriğinde yer alan motor emisyon değerleri aşağıdaki tablolara göre kontrol edilecektir. Motor emisyon değerleri tablolarda verilen değerleri aşmamalıdır.

Sayfa 2 / 9

FAZ III-A Motor Emisyon Karşılıkları

<i>Net power</i> Motor Güç Kategorisi (P) (kW)	<i>Carbon monoxide</i> Karbon Monoksit (CO) (g/kWh)	<i>Sum of hydro-carbons and oxides of nitrogen</i> Hidro-Carbon ve Nitro Oksit (HC + NOx) (g/kWh)	<i>Particulate Matter</i> Partikül Maddesi (PM) (g/kWh)
H 130 ≤ P ≤ 560	3.5	4.0	0.2
I 75 ≤ P < 130	5.0	4.0	0.3
J 37 ≤ P < 75	5.0	4.7	0.4
K 19 ≤ P < 37	5.5	7.5	0.6

FAZ III-B Motor Emisyon Karşılıkları

<i>Net power</i> Motor Güç Kategorisi (P) (kW)	<i>Carbon monoxide</i> Karbon Monoksit (CO) (g/kWh)	<i>Hydrocarbons</i> Hidrokarbon (HC)	<i>Oxides of nitrogen</i> Nitro Oksit (NOx) (g/kWh)	<i>Particulate Matter</i> Partikül Maddesi (PM) (g/kWh)
L 130 ≤ P ≤ 560	3.5	0.19	2.0	0.025

M	$75 \leq P < 130$	5.0	0.19	3.3	0.025
N	$56 \leq P < 75$	5.0	0.19	3.3	0.025
			<i>Sum of hydro-carbons and oxides of nitrogen</i> Hidro-Carbon ve nitro oksijen (HC + NOx) (g/kWh)		
P	$37 \leq P < 56$	5.0	4.7		0.025

FAZ IV Motor Emisyon Karşılıkları

Kategori: Net güç (P) (kW)	Karbon monoksit (CO) (g/kWh)	Hidrokarbonlar (HC) (g/kWh)	Azot oksitler (NOx) (g/kWh)	Parçacıklar (PT) (g/kWh)
Q: $130 \text{ kW} \leq P \leq 560 \text{ kW}$	3,5	0,19	0,4	0,025
R: $56 \text{ kW} \leq P < 130 \text{ kW}$	5,0	0,19	0,4	0,025

Sayfa 3 / 9

EK-1 ÖRNEK AT TİP ONAYI BELGESİ

En son ... / ... /AT Yönetmeliği ile değiştirilen 97/68/AT Yönetmeliği uyarınca, Kirletici emisyonlar konusunda bir motorun veya motor grubu tiplerinin;

- Tip onayının verilmesi /Tip onayının kapsam genişletmesi /Tip onayının reddedilmesi/ Tip onayının geri çekilmesi (1) ile ilgili bildirim.

Tip onayı No:.....
Kapsam genişletmesi

No:.....
Kapsam genişletmesi nedeni

(uygun

olduğunda):.....

BÖLÜM I

0- Genel

0.1- Marka(markalar) (sorumlunun adı):.....

0.2- Ana motor tipinin/ve varsa motor grubu tipinin imalatçı gösterimi (1).....

0.3- Motor üzerinde işaretlendiği şekilde imalatçının tip kodlaması..... Yeri :

Bağlama yöntemi:.....

0.4- Motor tarafından tahrik edilecek olan makinanın özelliği (2).....

0.5- İmalatçının adı ve adresi :.....

Varsa, imalatçının yetkili temsilcisinin adı, adresi:.....

0.6- Motor tanıtım numarasının yeri, kodlaması ve bağlama yöntemi:.....

0.7- AT tip onayı işaretinin yeri ve bağlama yöntemi:.....

0.8- Montaj tesisi(tesislerinin) adresi(adresleri):.....

(1) Uygun olmayanı çiziniz

(2) Karayolu Dışında Kullanılan Hareketli Makinalara Takılan İçten Yanmalı Motorlardan Çıkan Gaz ve Parçacık Halindeki Kirletici Emisyonlara Karşı Alınacak Tedbirlerle İlgili Tip Onayı Yönetmeliği'nin (97/68/AT) Ek I, madde 1'de belirtildiği gibi

Sayfa 5 / 9

BÖLÜM II

1- Kullanım kısıtlamalar (varsa):.....

1.1- Makina üzerine motor (motorlar) takıldığında sağlanacak özel şartlar:.....

1.1.1- İzin verilen azami giriş basıncı:.....kPa

1.1.2- İzin verilen azami geri basınç:.....kPa

2- Deneyleri yapmaktan sorumlu teknik servis:.....

3- Deney raporunun tarihi:.....

4- Deney raporunun numarası:.....

5- Aşağıda imzası bulunan, yukarıda açıklanan motorun(motorların) ilişikteki bilgi dokümanında imalatçı açıklamasının doğruluğunu ve ilişikteki deney sonuçlarının tip için geçerli olduğunu tevsik eder. Numune(numuneler) (ana) motor tip ve tipleri gibi Bakanlık tarafından seçilmiş olmalı ve imalatçı tarafından da sunulmuş olmalıdır(1)

Tip onayı verildi/reddedildi/geri çekildi (1)

Yer

.....

Tarih

.....

.....
İmza : .....

Ekler: Bilgi paketi

Deney sonuçları (Ek VI, İlave 1'e bakınız)

Referans sistemlerden farklı olarak kullanılan numune alma sistemleri ile ilgili düzeltme çalışması(2) (varsa)

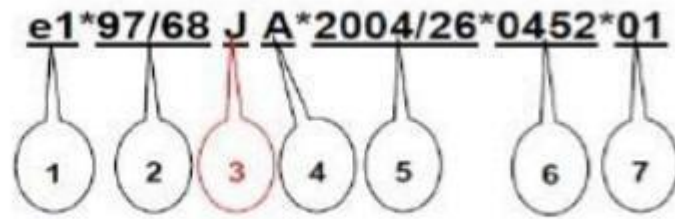
(3) Deneyler onay kuruluşunun kendisi tarafından yapıldığında, uygulanmayan kısım (n.a) olarak doldurulacaktır.

(1) Uygulanmayı çiziniz.

(2) Ek I, madde 4.2'de belirtilmiştir.

Sayfa 6 / 9

EK-2

NUMARALARIN KARŞILIKLARI

1. Onay veren ülke
2. Tip Onay verilen temel direktif
3. Motor güç kategorisi
4. Motor test metodu
5. Onay için geçerli Direktifin son değişiklik sayısı
6. Onay numarası için verilmiş 4 basamaklı ardışık sayılar
7. Her temel onay numarasını genişletmek için kullanılan ardışık sayılar

FAZ I		FAZ II		FAZ III A		FAZ III B		FAZ IV	
A	130- 560 KW	D	18-37 KW	H	130- 560 KW	L	130- 560 KW	Q	130- 560 KW
B	75-130 KW	E	130- 560 KW	I	75-130 KW	M	75-130 KW	R	56-130 KW
C	37-75 KW	F	75-130 KW	J	37-75 KW	N	56-75 KW		
		G	37-75 KW	K	19-37 KW	P	37- 56 KW		

*Altı çizgili güç değerleri "dâhil" anlamındadır.

97/68/AT Yönetmeliğine göre İçten Yanmalı Motora Ait AT Tip Onay Numarası Uygunluk Denetimi İnceleme Esasları

• İçten yanmalı motorların üzerinde AT Tip Onayı numarası **olmaması durumunda** başvurunun **Şartlı Kabul: Tali Eksiklik Denetleme Sonucu** ile sonuçlandırılması gerekmektedir.

• FAZ III A, FAZ III B, FAZ IV motorlar yönetmelik gereklerine göre yeterli olarak kabul edilir. (Bknz. EK-2 3.Motor Güç Kategorisi "H" ve üzeri harf kodlamaları uygun olarak değerlendirilir)

- FAZ I ve FAZ II yönetmeliğe göre yetersiz ve uygunsuz değerlendirilir.
- Bazı durumlarda FAZ I veya FAZ II motorlar kapsam genişlemesi ile FAZ III veya FAZ IV motor seviyesine yükseltilebilir. (Yukarıda verilen örnek de, 7 numaralı hanenin "01" olması, söz konusu motorun hiç bir kapsam değişikliğine uğramadığını gösterir)

Sayfa 6 / 9

Örneğin; 34,1 KW gücündeki bir motorun tip onay işaretlemesi;
E1*97/68DA*2006/105KA*0073*09

97/68/AT Yönetmeliğine göre "FAZ II - D" kategorisinde yer alan motor, 9. kapsam genişletme ile 2006/105 Yönetmeliği esas alınarak kapsam genişletme uygulanmış ve motor, "FAZ III A - K" kategorisine yükseltilmiştir.

*Tip onay belgesinde yer alan tip onay numarası ile Motor İşaretleme Bilgilerinde yer alan tip onay numarasının ilişkilendirilmesi gerekmektedir.

ONAY NUMARALANDIRMA SİSTEMİ

1- Numara, " * " işareti ile ayrılmış olan beş bölümden oluşmalıdır:

Bölüm 1: Küçük "e" harfini (harflerini) takiben tip onayını veren üye ülkenin ayırım numarası:

Almanya için "1"	Avusturya için "12"
Fransa için "2"	Lüksemburg için "13"
İtalya için "3"	Finlandiya için "17"
Hollanda için "4"	Danimarka için "18"
İsveç için "5"	Portekiz için "21"
Belçika için "6"	Yunanistan için "23"
İspanya için "9"	İrlanda için "24"
Birleşik Krallık için "11"	Türkiye için "37"

Bölüm 2: Bu Yönetmeliğin numarası, farklı uygulama tarihlerini ve farklı teknik standartları içerdiğinde, iki harf alfabe karakteri ilave edilir. Bu karakterler, tip onayı verildiği esasa bağlı olarak değişik safhalar için farklı uygulama tarihlerini ve hareketli makinanın farklı özelliğine ait motor uygulamasını belirtir. İlk karakter, Karayolu Dışında Kullanılan Hareketli Makinalara Takılan İçten Yanmalı Motorlardan Çıkan Gaz ve Parçacık Halindeki Kirletici Emisyonlara Karşı Alınacak Tedbirlerle İlgili Tip Onayı Yönetmeliği'nin (97/68/AT) idari hükümlerindeki 12 nci maddede belirtilmiştir. İkinci karakter, Ek III, madde 3.6'da tanımlanan deney moduna göre Ek I, madde 1'de belirtilmiştir.

Bölüm 3: Onay için uygulanabilen en son değişik yönetmeliğin numarası. Yeni parametrelerin sonucu olarak sadece karakterlerden biri değiştirilmiş olsa dahi, iki ilave harf karakteri uygulanabilirse, bu harfler Bölüm 2'de açıklanan şartlara bağlı olarak ilave edilmelidir. Bu karakterlerin hiç birinde değişik bir uygulama yoksa bu karakterler göz ardı edilmelidir.

Sayfa 7 / 9

Bölüm 4: Temel onay numarasını göstermek için dört rakamlı ardışık numara (uygulanabildiği şekilde sıfır göstermeli). Ardışık numara, 0001'den başlamalıdır.

Bölüm 5: Kapsam genişletmesini göstermek için iki rakamlı ardışık numara (uygulanabildiği şekilde sıfır göstermeli). Ardışık numara her bir onay numarası için 01'den başlamalıdır.

2- Uygulama tarihi K (Faz IIIA, güç bandı) hareketli makinanın A özelliği için İngiltere tarafından verilen üçüncü onaya ait örnek:

e11*98/....KA*00/ 000XX*0003*00

3- Uygulama tarihi M (Faz IIIB güç bandı) hareketli makinanın A özelliği için Almanya tarafından verilen dördüncü onayın ikinci kapsam genişletmesine ait örnek:

e1*98/...MA*00/ 000XX*0004*02

ALTERNATİF TİP ONAYLARININ TANINMASI

1. Aşağıdaki tip onayları ve uygulanabildiğinde, ilgili onay işaretleri Karayolu Dışında Kullanılan Hareketli Makinalara Takılan İçten Yanmalı Motorlardan Çıkan Gaz ve Parçacık Halindeki Kirlenici Emisyonlara Karşı Alınacak Tedbirlerle İlgili Tip Onayı Yönetmeliği'nin (97/68/AT) 12 nci maddesinde tarif edildiği şekilde A, B ve C kategorisindeki motorlar için bu yönetmeliğe göre alınan bir onaya eş değer olarak tanınır.

1.1. 2000/25/EC Direktifi tip onayları;

1.2. 88/77/EEC Direktifinin madde 2'si ve Ek I'inin madde 6.2.1'ine veya UNECE Regülasyon No 49.02 düzenlemeler dizisinin I/2 düzeltilmesine uygun olarak A veya B fazlarının gereksinimleri ile uyumlu 88/77/EEC Direktifi tip onayları;

1.3. UNECE Regülasyon No 96'ya göre tip onayları.

2. Karayolu Dışında Kullanılan Hareketli Makinalara Takılan İçten Yanmalı Motorlardan Çıkan Gaz ve Parçacık Halindeki Kirlenici Emisyonlara Karşı Alınacak Tedbirlerle İlgili Tip Onayı Yönetmeliği'nin (97/68/AT) 12 nci maddesinde tarif edildiği gibi D, E, F ve G (Faz II) kategorisindeki motorlar için, aşağıdaki tip onayları ve uygulanabildiğinde, ilgili onay işaretleri, bu Yönetmeliğin bir onayına eşdeğer olarak tanınır:

2.1. 2000/25/EC Direktifi, Faz II onayları;

2.2. 99/96/EC Direktifi ile değiştirilen 88/77/EEC Direktifinin madde 2 ve Ek I'inin madde 6.2.1'inde belirtilen A, B1, B2 veya C fazları ile uyumlu olan, 88/77/EEC Direktifi tip onayları;

2.3. UNECE Regülasyon No 49.03 düzenlemeler dizisi tip onayları;

2.4. Regülasyon No 96'nın 01 No'lu düzenlemeler dizisinin madde 5.2.1'ine göre D, E, F ve G fazlarının UNECE Regülasyon No 96 onayları.

Sayfa 8 / 9

3. Karayolu Dışında Kullanılan Hareketli Makinalara Takılan İçten Yanmalı Motorlardan Çıkan Gaz ve Parçacık Halindeki Kirlenici Emisyonlara Karşı Alınacak Tedbirlerle İlgili Tip Onayı Yönetmeliği'nin (97/68/AT) 12 nci maddesinde tarif edildiği gibi, H, I, J ve K (Faz IIIA) kategorisi motorlar için, aşağıdaki tip onayları ve uygulanabildiğinde ilgili onay işaretleri, bu Yönetmeliğe göre alınan bir onaya eş değer olarak tanınır.

3.1. 2005/78/EC ve 2006/51/EC Direktifleri ile değiştirilen 2005/55/EEC Direktifinin madde 2 ve Ek I'inin madde 6.2.1'inde belirtilmiş B1, B2 veya C fazları ile uyumlu olan, 2005/55/EEC Direktifi tip onayları;

3.2. UNECE Regülasyon No 49.05 düzenlemeler dizisinin madde 5.2'sinde belirtilmiş B1, B2 ve C fazları ile uyumlu olan, UNECE Regülasyon No 49.05 düzenlemeler dizisinin tip onayları;

3.3. UNECE Regülasyon No 96'nın 02 No'lu düzenlemeler dizisinin madde 5.2.1'ine göre H, I, J, ve K fazlarının UNECE Regülasyon No 96 onayları.

4. Karayolu Dışında Kullanılan Hareketli Makinalara Takılan İçten Yanmalı Motorlardan Çıkan Gaz ve Parçacık Halindeki Kirlenici Emisyonlara Karşı Alınacak Tedbirlerle İlgili Tip Onayı Yönetmeliği'nin (97/68/AT) 12 nci maddesinde tarif edildiği gibi, L, M, N ve P (Faz IIIB) kategorisi motorlar için aşağıdaki tip onayları ve uygulanabildiğinde ilgili onay işaretleri bu Yönetmeliğin onayına eşdeğer olarak tanınmaktadır:

4.1. 2005/78/EC ve 2006/51/EC Direktifleri ile değiştirilen 2005/55/EEC Direktifinin madde 2 ve Ek I'inin madde

6.2.1'inde belirtilmiş B2 veya C fazları ile uyumlu olan, 2005/55/EEC Direktifi tip onayları;

4.2. UNECE Regülasyon No 49.05 düzenlemeler dizisinin madde 5.2'sinde belirtilmiş B2 veya C fazları ile uyumlu olan, UNECE Regülasyon No 49.05 düzenlemeler dizisinin tip onayları;

4.3. UNECE Regülasyon No 96'nın 03 No'lu düzenlemeler dizisinin madde 5.2.1'ine göre L, M, N, ve P fazlarının UNECE Regülasyon No 96 onayları.

5. Karayolu Dışında Kullanılan Hareketli Makinalara Takılan İçten Yanmalı Motorlardan Çıkan Gaz ve Parçacık Halindeki Kirlenici Emisyonlara Karşı Alınacak Tedbirlerle İlgili Tip Onayı Yönetmeliği'nin (97/68/AT) 12 nci maddesinde tarif edildiği gibi, Q ve R (Faz IV) motor kategorileri için aşağıdaki tip onayları ve uygulanabildiğinde ilgili onay işaretleri bu Yönetmeliğin onayına eşdeğer olarak tanınmaktadır:

5.1. Motorun, Karayolu Dışında Kullanılan Hareketli Makinalara Takılan İçten Yanmalı Motorlardan Çıkan Gaz ve Parçacık Halindeki Kirlenici Emisyonlara Karşı Alınacak Tedbirlerle İlgili Tip Onayı Yönetmeliği'nin (97/68/AT) Ek I madde 8.5'inin gereksinimlerini sağladığı bir teknik servis tarafından doğrulandıysa, Regülasyon (EC) No 595/2009 ve uygulayıcı önlemlerinin tip onayları;

5.2. Motorun, Karayolu Dışında Kullanılan Hareketli Makinalara Takılan İçten Yanmalı Motorlardan Çıkan Gaz ve Parçacık Halindeki Kirlenici Emisyonlara Karşı Alınacak Tedbirlerle İlgili Tip Onayı Yönetmeliği'nin (97/68/AT) Ek I madde 8.5'inin gereksinimlerini sağladığı bir teknik servis tarafından doğrulandıysa, UNECE Regülasyon No 49.06 düzenlemeler dizisi tip onayları.